

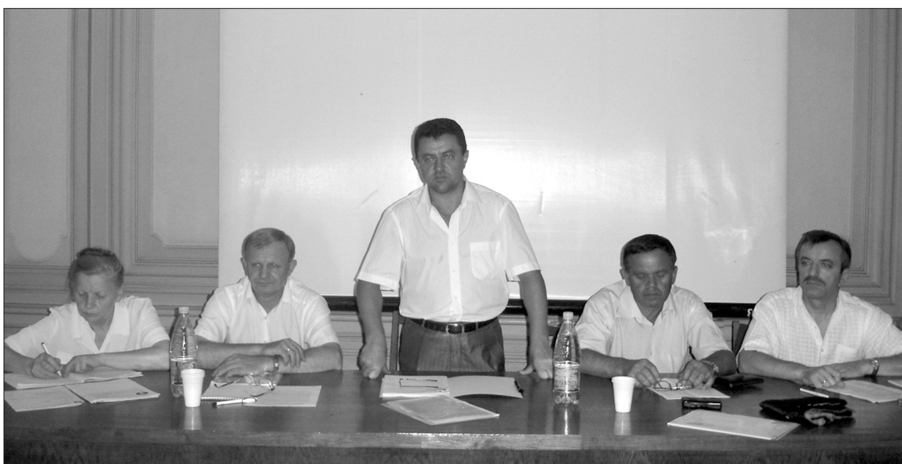
Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 24 липня 2007 року № 30 (194)

ВІДКРИТЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ПРОВОДУ КУН

На засіданні Головного Проводу розглянуто питання "Про участь Конгресу в позачергових виборах до Верховної Ради України 30 вересня 2007 року", з якого прийнято відповідне рішення, яке друкується у сьогоднішньому числі газети.

Головний Провід заслухав також інформацію про діяльність молодіжної референтури КУН, про перереєстрацію членства, про інформаційну діяльність прес-служби Конгресу та стан з передплатою і розповсюдженням газети "Нація і держава". Обговорено хід підготовки до чергового XI Збору Конгресу. Було прийнято заяву Головного Проводу щодо спорудження в Одесі пам'ятника російській імператриці Катерині II (друкується у сьогоднішньому числі газети на 2-й стор.).

(Вл. інф.)

На світлинах: під час засідання Головного Проводу КУН.

Рішення Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів "Про участь Конгресу в позачергових виборах до Верховної Ради України 30 вересня 2007 року"

21.07.07 *м. Київ*

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Конгресу Українських Націоналістів Олексія Івченка щодо проведення переговорного процесу з іншими політичними партіями про формат участі Конгресу у позачергових виборах до Верховної Ради 30 вересня 2007 року, Головний Провід Конгресу ВИРІШИВ:

1. Конгрес Українських Націоналістів готовий взяти участь у позачергових виборах 30 вересня 2007 року як суб'єкт виборчого процесу у складі мегаблоку "Наша Україна – Народна Самооборона" на умовах:

- що не передбачають саморозпуску партії Конгресу Українських Націоналістів;
- встановлення квоти не менше 5% у прохідній частині виборчого списку кандидатів у народні депутати від Конгресу;
- збереження порядкових номерів кандидатів у народні депутати від Конгресу у списку блоку, що був сформований на минулих виборах 26 березня 2006 р.

У разі неприйняття таких умов:

2. У разі неприйняття таких умов:
- доручити Голові Конгресу Олексію Івченку та його заступникам до 1 серпня 2007 року провести переговори із національно-демократичними партіями стосовно створення правого націоналістичного блоку для участі у позачергових виборах до Верховної Ради 30 вересня 2007 р.

ЗВЕРНЕННЯ

Президенту України п. Віктору Ющенку,
голові партії "Народний союз Наша Україна" п. Вячеславу Кириленку,
голові КУН п. Олексію Івченку,
голові УНП п. Юрію Костенку,
голові Народного Руху України п. Борису Тарасюку,
голові партії УРП "Собор" п. Анатолію Матвієнку,
голові Всеукраїнського об'єднання "Свобода" п. Олегу Тягнибоку

Ми, колишні політв'язні, які в умовах Другої світової війни, розгулу сталінщини боролися за Українську державу, пройшли складне слідство в застінках КДБ, працювали в умовах суворої Півночі на "будовах комунізму", стурбовані ситуацією, яка складається навколо створення мегаблоку націонал-демократичних сил напередодні дострокових виборів народних депутатів України.

Замість того, щоб за прикладом польської "Солідарності" створити великий мегаблок, який об'єднав би всі національно-патріотичні сили, виграти вибори і почати будувати Українську національну державу, націонал-демократи затягують переговори, поспішають обнародувати списки, чим викликають роздратування серед національно-патріотичних організацій.

Необхідно розробити загальнонаціональну програму, і на першому місці поставити українські національні інтереси, а не амбіції окремих лідерів, відібрати владу у космополітів та олігархів.

Якщо праві сили перед виборами не об'єднаються, пересваряться, то ще далі відкинуть Україну на маргінес історії в технічному, духовному та інтелектуальному розвиткові. І за це відповідатимуть лідери цих партій.

Закликаємо вас створити великий виборчий блок з програмою побудови Української національної держави, щоб виборці зрозуміли і могли відчути: блок національно-демократичних сил за українську Україну, а інший блок, де тон задають національні меншини, – орієнтується на Російську Федерацію і готує Україні колоніальне майбутнє.

Прийнято на загальних зборах Тернопільської обласної спілки політв'язнів і репресованих України.

ТРЕБА ВИГРАТИ ВИБОРИ!

До позачергових виборів народних депутатів України залишається трохи більше двох місяців. Відверто кажучи, неспокійно стає на душі за їхні результати, коли бачиш млявість, вайлуватість і містечкові амбіції наших "демократів" замість беззастережної готовності об'єднатися, підпорядкуватися владі Президента і зреалізувати його програму відродження нації, укріплення державності та знищення "п'ятої колони" Москви.

Що ж треба зробити, щоб досягти максимального результату на виборах?

Окремі лідери правих політичних сил мусять вибачитися перед своїми виборцями за свої попередні помилки і амбіції та матеріалізувати це своєрідне покаяння очищенням списків від тих, кому власний бізнес дорожчий від національних інтересів.

Не можна допустити будь-якого розподілу портфелів ні до виборів, ні після. Кого куди призначить Президент, там тому і належить виконувати свій обов'язок перед державою. Націонал-патріотам слід присягнути перед виборцями на вірність Президенту і мати внутрішню психологічну готовність виконати таку присягу.

І, нарешті, варто усвідомити, що міцної України ми, на жаль, ще не маємо: йде боротьба за те, щоб її і не було (через призначений тепер Москвою донецький уряд у Києві, подібно тому, як призначалися харківські уряди в 1918–1921 роках, і потужну "п'яту колону" Москви) проти першого українського Президента В. Ющенка і українських національно-патріотичних сил.

Від кандидатів у депутати в партійних списках залежить також готовність патріотичних сил боротися за утвердження Української держави. Від них залежить і спроможність Президента виконати до кінця свій конституційний і патріотичний обов'язок, стати на захист права української нації на свою національну державу, йти шляхом європейського вектору розвитку.

Д. СВІТЛИЙ, політолог

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ЇЇ ЖИТТЯ – ТО НАШ ДОРОГОВКАЗ

"Вітрами й сонцем Бог мій шлях помітив,
Та там, де треба, я тверда й сувора.
О краю мій, моїх ясних привітів
Не діставав від мене жоден ворог."
Олена Теліга

Тетяна ЗАНЬКО

На кожній сторінці української історії залишений знаменний слід жінки: перша християнка та мудра правителька – княгиня Ольга, Роксолана – бранка-захисниця, Леся Українка чи Соломія Крушельницька, Ліна Костенко – і це лише окремі імена, вихоплені з пам'яті. Та невимовно гірко, що ми так мало знаємо про ту, яка стала "символом невмирущості української нації", про ту, яку рідко ставимо в ряди наших національних героїв – про Олену Телігу...

На світ прийшла вона 21 липня 1906 чи то 1907 року (це поки що є "білою плямою" у дослідженнях істориків і літературознавців). Як спалах блискавки, як життєдайний промінь була вона такою... А віддзеркалилася в чистому образі, де поєдналися ніжна жіночість та героїзм. Уродженка іншої країни та зовсім відмінної від української культури – росіянка. Але найбільше в цьому житті вона полюбила вбрану в зелені верховіття Україну – країну, мову якої почала вивчати лише в 11 років. Бо ще з народження отримала дари: від Бога – талант і життя, а від батьків – вдачу та ім'я – Єлена Шовгенова.

Життя її – це героїчний епос, наповнений вольовим поривом та героїзмом. 1918 рік – заміна "шапки" у Російській імперії: від царської корони до більшовицької кепки, при якій імперська суть лишалася незмінною, зумовила зародження надії на відновлення української державності. Саме тоді доля привела сім'ю Шовгенівих в Україну: професор Іван Шовгенів, батько Олени Теліги, одержав посаду у Київському політехнічному університеті. З цього часу для Оленки Київ став рідним, як і українська мова.

Закінчення на 6-й стор.

ЗАЯВИ

В УКРАЇНІ НЕМАЄ МІСЦЯ ДЛЯ ПАМ'ЯТНИКІВ КАТАМ

4 липня 2007 року Одеська міська рада прийняла рішення (№1401-V) про спорудження на Катерининській площі в м. Одесі пам'ятника "Засновникам Одеси", а фактично – пам'ятника катові українського народу Катерині II, де імператриця зображена у повний зріст та займає більшу частину скульптурної композиції. При цьому слід зауважити, що Катерина II ніколи не була в Одесі і не є засновником міста, яке було засноване на кілька століть раніше.

Особисту зацікавленість у встановленні пам'ятника Катерині II демонструє Одеський міський голова, член політради Народного союзу "Наша Україна" Едуард Гурвіц. Його фракція в Одеській міській раді "Наша Одеса" голосувала за антиукраїнське рішення майже у повному складі – з 28 депутатів лише двоє голосували "проти".

19 липня 2007 року, незважаючи на чисельні протести громадськості, відбулося закладання першого каменя під майбутній пам'ятник. Церемонія відбувалася під прапорами Російської імперії. У ній взяли участь заступники Гурвіца Тетяна Федірко і Вахтанг Убірія, а також духовенство УПЦ МП. Т. Федірко державною мовою Російської Федерації переконувала присутніх у визначному вкладі Катерини II у процвітання України та відновлення "исторической справедливости". Насправді ж, встановлюючи цей пам'ятник, антиукраїнські сили хочуть показати, що південь України є Малоросією.

Відкриття пам'ятника заплановано на 2 вересня — день міста Одеси, напередодні виборів до Верховної Ради. Антиукраїнські сили не оминуть використати цю подію як технологію впливу на волевиявлення громадян.

Конгрес Українських Націоналістів вважає дії Едуарда Гурвіца державною зрадою і звертається до керівних органів НСНУ виключити його з виборчого списку, а також розглянути питання про його перебування у лавах партії.

КУН звертається до органів прокуратури з вимогою опротестувати незаконне рішення Одеської міської ради (№1401-V).

На українській землі немає місця для пам'ятників катам!

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів

ЗА НЕПРОФЕСІЙНІСТЬ – У ВІДСТАВКУ

Конгрес Українських Націоналістів переконаний, що причиною техногенної катастрофи, що сталася 16 липня на Львівщині, є непрофесійність та злочинна безвідповідальність міністра транспорту і зв'язку України Миколи Рудьковського, який не здатний належно організувати роботу в очолюваному ним відомстві.

Підставою для такого висновку стало більш ніж достатньо прикрих інцидентів — аварій на залізниці, які щоразу несуть все більшу загрозу життю українців.

Ми впевнені, що аварійне становище залізничних шляхів є наслідком безгосподарності і, можливо, розкрадання бюджетних коштів. Це вкотре підтверджує неспроможність і небажання Кабінету Міністрів на чолі з Януковичем налагодити належне господарювання в Україні.

Конгрес наголошує, що замість того, щоб займатися своїми безпосередніми службовими обов'язками у Міністерстві транспорту і зв'язку, міністр М. Рудьковський приділяє багато часу піар-акціям збанкрутілих політичних сил, стає учасником міжнародного політичного скандалу.

Нагадаємо, що на невідповідність займаній посаді міністра М. Рудьковського звертав увагу Президент України Віктор Ющенко після нещодавньої аварії швидкісного експресу Київ—Дніпропетровськ.

Обурення викликають і дії міністра з питань надзвичайних ситуацій Нестора Шуфрича, котрий, як відомо, лише на третій день з моменту аварії добрався до місця події. На нашу думку, подібна байдужість та непрофесійність неприпустима для особи, яка займає таку важливу державну посаду.

Президія Головного Проводу Конгресу звертається до Генерального прокуратури України з вимогою ретельно розслідувати обставини аварії, що сталася поблизу села Ожидів Львівської області, а також перевірити факт законності транзиту цього небезпечного вантажу. ГПУ має проаналізувати роботу Міністерства транспорту і зв'язку України та Міністерства з питань надзвичайних ситуацій для встановлення відповідальності Миколи Рудьковського та Нестора Шуфрича за непрофесійність під час виконання службових обов'язків.

Ми заявляємо, що не хочемо бути заручниками некомпетентності, неузгодженості та непрофесійності дій кадрів, які відповідають за безпеку українських громадян.

Президія Головного Проводу
Конгресу Українських Націоналістів

ПОДІЯ

ЗУСТРІЧ З ПОЕТОМ-ПАТРІОТОМ

У рамках відзначення 100-річчя з дня народження визначного діяча національно-визвольного руху та Організації Українських Націоналістів Олега Кандиби-Ольжича 18 липня 2007 року у Національному музеї літератури України відбулися урочисті заходи за підтримки українських та закордонних діячів культури та мистецтв. На подію завітало багато гостей. Перед присутніми виступив директор фундації імені Олега Ольжича, старший науковий співробітник НАН України Сергій Кот. Він висловив особливу подяку усім працівникам, які брали участь у розробці та випуску тритомника про Олега Ольжича (на даний час вийшов 1-й том), говорив про тяжку, але й водночас цікаву, романтичну життєву долю легендарного поета.

"На шляху до створення тритомника, – підкреслив Сергій Кот, – ми зіткнулися з тим, що насправді про Олега Ольжича дуже мало інформації, є багато розбіжностей як з одних, так і з інших джерел. Доводилося багато часу приділяти перевірці достовірності даних. Гостро відчували і брак коштів для видання, намагалися залучати для підтримки закордонних меценатів".

На заході виступив відомий бандурист Тарас Семенюк, читалися вірші Олега Ольжича. Відвідувачі ознайомилися також з виставкою, на якій представлені особисті речі поета, книжки, світлини із особистого альбому борця за незалежну Україну.

Ігор ЧЕПІЖКО

ЗАШКІВ – 2007

У селі Зашків Жовківського району Львівщини, на батьківщині Євгена Коновальця, у рамках святкування 116-ї річниці від дня народження видатного провідника української нації, вже вкотре пройшов молодіжний фестиваль, який зібрав близько трьох тисяч молодих патріотів з різних куточків нашої держави.

Організували святкування управління сім'ї та молоді Львівської облдержадміністрації, Жовківська райдержадміністрація, Львівська обласна організація КУН, а також молодіжна референтура КУН. Підтримали організацію фестивалю молодіжні громадські організації Львівщини.

Після проведення святкового віче біля садиби Коновальця молодь мала можливість пожити справжнім таборовим життям на березі Зашківського великого озера. Вони обмінялися інформацією про свою діяльність. Молодіжна референтура ЛОО КУН надала велику кількість інформативного матеріалу, з якого можна було дізнатися не тільки про організацію, а й про національних героїв нашої землі. До уваги аудиторії фестивалю було представлено відеоролик із вишкільної програми спортивної референтури КУН.

Другий день святкування почався із спільної Служби Божої і був насичений інтелектуальними конкурсами та спортивними змаганнями.

Наталка УЛИНЕЦЬ, прес-служба ЛМО КУН

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

КРИМ

У День Конституції України Молодіжна референтура КО КУН розповсюдила серед жителів міст Сімферополя, Красногвардійська, Феодосії, Сак, Євпаторії та Джанкоя листівки з роз'ясненням положень ст.ст. 10, 11, 17 та 134 Конституції України.

Мешканці населених пунктів на цю акцію відреагували по-різному. Зокрема, пересічні громадяни знають лише те, що вони мають право на працю і соціальний захист з боку держави. Значна ж частина кримчан була здивована положеннями ст. 10 Конституції України, про які була майже непоінформована.

Будемо сподіватися, що мислячі мешканці півострова завдяки молодіжній референтурі КО КУН не будуть обдурені обіцянками політичних партій, що маніпулюють правовою необізнаністю громадян.

Олекса НОСАНЕНКО,
молодіжний референт КО КУН

ЛУГАНСЬК

Луганська МО КУН спільно з ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка в Українсько-Канадському центрі "Відродження" м. Луганська допомогли молодим поетам провести авторський вечір поезій викладача місцевого університету Гната Меринкова "Подорож у безсмертя", до якого він долучив своїх друзів-музикантів. Цього разу до луганського гурту поетів та просто людей, яким небайдужа українська культура, долучилися професіонали – викладачі та студенти Луганського державного університету культури і мистецтв.

Інформаційна референтура
Луганської ОО КУН

ХЕРСОНЩИНА

Херсонська молодіжна референтура Конгресу Українських Націоналістів організувала нещодавно у селі Озерному під Херсоном екологічний табір "Дніпро".

Головним заходом табору була акція "Зачисту Україну", під час якої херсонські націоналісти вивільняли Дніпро і прилеглі водойми від сміття. Також були проведені гутірки на теми: "Екологія і націоналізм", "Пізнавай і бережи природу" тощо.

За словами організаторів табору, такі акції треба проводити регулярно і своїм прикладом спонукати людей берегти природу.

Прес-служба Херсонської молодіжної референтури КУН

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Упродовж останнього часу в рамках акції "Подаруй книгу" члени Хмельницької ОО КУН відвідали бібліотеки в Хмельницьку та кількох районних центрах. Активісти КУН, зокрема, поповнили бібліотечний фонд Кам'янець-Подільського державного університету кількома примірниками книг Володимира Сергійчука ("Соборна пам'ять України" та "Український здвиг. Поділля"), Костянтина Завальнюка ("Провісники волі"), Юрія Борця ("Відродимо славу України").

Подібний захід Хмельницька ОО КУН проводить не вперше. Раніше по кілька примірників книги Сергія Плачинди "Лебедія", а також твір Петра Кардаша "Злочин" обласна організація подарувала університетській обласній бібліотеці імені Островецького, обласній бібліотеці для юнацтва, національному університету, Міжрегіональній академії управління персоналом, Університету управління і права, обласному ліцею, кільком місцевим школам.

"Подібні акції сьогодні дуже корисні і потрібні, – зазначила голова секретаріату Хмельницької міської організації КУН Тетяна Панчук, – адже наші бібліотеки відверто страждають через відсутність необхідної для читачів української книги".

* * *

В області тривають заходи з нагоди 100-річчя з дня народження Романа Шухевича.

Так, члени Кам'янець-Подільської МО КУН взяли участь у мітингу, що пройшов у Гукові Чемеровецького району. Крім того, на адресу Кам'янець-Подільської міської ради направлено звернення від обласної організації КУН щодо увічнення пам'яті Романа Шухевича у назві однієї із вулиць міста.

Голова МО Конгресу Євгенія Сохацька підготувала цікавий та змістовний матеріал для міської газети "Кам'янець-Подільський вісник". У статті автор порушує важливі та актуальні питання оунівської націоналістичної боротьби на Кам'янеччині. Зокрема, вона наголошує, що діяльність однієї із таких організацій "Молода Україна", що діяла у стінах місцевого педінституту, залишається маловивченою. Тому висловила побажання, що громадськість міста вшанує героїв встановленням меморіальної дошки, погруддя, облаштуванням кімнати, заснуванням стипендії.

Прес-служба Хмельницької
обласної організації Конгресу
Українських Націоналістів

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ВІДВЕРТО

УКРАЇНА НЕ ШАНУЄ СВОЇХ ГЕРОЇВ?

З перших днів відновлення незалежної Української держави одним з головних нарікань як з боку національно-демократичних сил України, так і з боку організованої діаспори було те, що при владі фактично залишилися колишні – тільки перефарбовані – совєтські чиновники, які або не знали правдивої історії свого народу, або були навчені перекручувати її для вибілення совєтської, а то і власної минувшини. Тому не було дивом те, що справжніх героїв України не тільки не вшановували, а навіть очорнювали їхні почини та життєві жертви.

Аскольд ЛОЗИНСЬКИЙ

Зауважу: наслідки совєтської пропаганди зводилися до того, що в перші роки незалежності нехтувалася, а то й заперечувалася найбільша трагедія нашого народу – Голодомор в Україні 1932–1933 років. Дивно, що замість суду над поодинокими злочинцями-комуністами дозволили відновити діяльність комуністичної партії, незважаючи на те, що вона відповідальна за найбільші злочини в історії людства. Подібна політика власного "самозбереження" сприяла в подальшому розвитку таких совєтських інституцій в Україні, як церкви Московського патріархату, а також впливу "п'ятої колони" Москви у різних варіантах.

Сьогодні, через шістнадцять років, сподівання на українську Україну повинно бутизакономірним. Насправді дійсність виявляється іншою. Головою недіючої Верховної Ради України є чиновник радянської минувшини, який не вірить, що приватна власність повинна бути основою капіталу у державі. Прем'єр-міністр з кримінальним минулим (яке його прихильники намагаються виправдати помилками молодості) ще нещодавно намагався кримінально сфальсифікувати вибори 2004 року, ав листопаді 2006 року не підтримував проект резолюції ВРУ, що голод 1932–33 рр. був геноцидом українського народу. Декілька міністрів узагалі не володіють, чи не бажають виступати українською мовою. Заступник прем'єр-міністра з гуманітарних питань – україножер, зорієнтований на Росію, виступає проти втілення української мови і культури в кіно, книговиданні тощо. Головний державний архіваріус пропонує закриття архівів історії нашого Голодомору.

Недавно в Україні відзначено 100-ліття з дня народження одного з найбільших героїв нашого народу – Романа Шухевича, легендарного командира УПА, який любив свій народ так сильно, що виявив цю любов найбільшою жертвою, віддавши своє життя. Зрозуміло, що ніхто не сподівався на участь вищезгаданих одіозних представників влади у вшануванні цієї непересічної постаті. Віце-прем'єр-міністр з гуманітарних питань Дмитро Табачник відповів на запитання, як він ставиться до цих відзначень, так: "З огидою. Я вважаю їхнє проведення ганьбою українського суспільства" та додав наклеп на Шухевича: "Офіцер, який одержував з рук Гітлера вищі бойові нагороди". Важливо нагадати, що цей наклеп озвучив раніше головний комуніст Петро Симоненко на сесії ВРУ. На той час з Інституту історії України Національної Академії Наук відповіли, що Роман Шухевич не мав жодної нацистської нагороди, тим паче з рук Гітлера. Про це мусив знати "історик" Дмитро Табачник. Одначе він повторив очорнення Шухевича, що висунув комуніст Симоненко. За таку безвідповідальну провокацію у цивілізованій державі його б відразу звільнили. На жаль, поки щов Україні це неможливо. Все ж таки очорнення Дмитром Табачником чи Петром Симоненком справжнього героя України, можливо, викликає у нас лють, але не спричинює душевного болю. Треба розуміти, від кого йде ця напасть, адже Табачник, як і Симоненко, – це звичайні промосковські політруки.

Все ж таки, гадаю, вшанування Героя пройшло не так, як належало б. Не віддано гідної пошани великому державному мужу України та боротьбі, яку він провадив довгі роки і котра фактично з'єднала ланцюг від січня 1918 року до серпня 1991 та зробила з нас націю.

Відзначення не пройшли безболісно для ветеранів тієї армії, якою Роман Шухевич командував, та для мільйонів українців, їхніх дітей і онуків, які жили ідеєю і чином того легендарного командира. Чогось бракувало. Бракувало, що не взяли участі у цих торжествах націонал-демократичні політичні провідники в Україні, крім поодиноких осіб. Прикро, що сьогоднішні головні провідники двох націонал-демократичних виборчих блоків, які на останніх виборах у 2006 році здобули перемогу завдяки власне тій частині населення України та українці в діаспорі,які вважають Романа Шухевичагероєм України.

А найбільше болить, що Президент України теж не взяв участі в урочистостях, хочавидав Указ з нагоди річниці.

Я не налаштований когось осуджувати з цього приводу. У кожного власне сумління. Я запитую Президента України, пані Юлю Тимошенко, пана Юрія Луценка та інших так званих націонал-демократів, скажіть: чому вас не було на урочистостях, коли щира проукраїнська Україна вшановувала нашого великого героя?

Нью-Йорк

А КІШКИ НЕ ВСІ СІРІ...

Іван КАССАЛА

І нудно, і сумно стає, коли по радіо чи телебаченню послухаєш наших "українських" політологів: дуже серйозно вони день у день вішають локшину на вуха українцям. Мовляв, усі політики в нашому суспільстві однакові, всі вони тільки до влади прагнуть дорватися, а про народ ніхто не думає...

Але ж це злісна брехня, бо насправді є велика різниця між заклятими ворогами українського народу і їхніми політичними опонентами. І це не так уже й важко зрозуміти. Треба тільки менше читати московську макулатуру, а приділяти належну увагу пресі та літературі, що правдиво висвітлюють світову та українську історію.

Сьогодні всім доступні джерела, які свідчать про те, що свого часу Сталін називав Гітлера своїм другом. Більше того, саме сталінська Росія вигодувала і озброїла гітлеризм, зробила його спроможним завоювати мало не всю Західну Європу.

З іншого боку, відомо й те, що гітлерівці знищили братів Степана Бандери, а його самого довгий час тримали в концтаборі.

Як же після цього можна вірити таким "українським політикам", як ленінець Олександр Мороз та сталінець Петро Симоненко, які й досі продовжують нав'язувати українцям кремлівську вигадку про співпрацю ОУН-УПА з гітлеризмом?

Як можна без огидиспримати їхню брехню про те, що в Радянському Союзі було справжнє народовладдя, що самі вони, оті соціалісти і комуністи, є захисниками інтересів трудового люду? Що ж привело їх в один табір з олігархічною партією регіонів?

В тому то й справа, що комуністи ніколи не були борцями за інтереси селян та робітників. Протягом 73 років свого панування в розбійницькому Совєтському Союзі вони тільки те й робили, що грабували та нищили поневолені народи. Всього вони знищили 120 мільйонів людей, в тому числі 47 мільйонів українців.

Приховуючи ці страшні цифри, лицемірно "визнаючи" деякі "помилки минулого", комуністично-соціалістичні демагоги спекулюють на соціально-економічному занепаді, який нині переживає Україна, приписують його "українським націоналістам". Але ж не націоналісти правили і правлять в "незалежній" Україні, не вони розвалювали і продавали українську економіку хижацькій Росії. Все це робили терміново перефарбовані комуністи кравчуки, кучми, морози, симоненки, кисельови, грачі і їм подібні "захисники" трудового народу.

Тож і немає нічого дивного в тому, що сьогодні перефарбовані і перемальовані вороги України (регіонали, комуністи, соціалісти) виступають єдиним табором: їх єднає давня ненависть до нашого народу, до його незалежності.

На жаль, знаходяться ще такі українці, які не пам'ятають минулого свого народу, а тому легко стають жертвами наших лютих ворогів. Так, наприклад, у 1937 році на Харківщині комуністи арештували і вбили як ворога народу батька мого знайомого Казиміра, а сьогодні він – член комуністичної партії, разом з симоненками, морозами, януковичами, вітренками та іншими "друзями українського народу" виступає за втягнення України в Єдиний економічний простір, тобто в нове московське ярмо, проти вступу нашої держави в НАТО, тобто за те, щоб Україна не мала захисту від зазіхань московських імперіалістів. Комуніст Казимір не хоче викриття злочинів тих, хто вбив його батька. Злочинцями він вважає бандерівців, він люто паплюжить політиків, які борються за визнання вояків Української Повстанської Армії учасниками Другої світової війни, за всенародне вшанування справжніх, а не фальшивих героїв України.

Як бачимо, не всі кішки сірі, хоч нас день у день намагаються переконати премудрі "українські" політологи, які своїм натяканням намагаються збити українців з пантелику, посіяти в них недовіру до всіх політиків, у тому числі й до тих, хто справді стоїть на сторожі національних інтересів України.

м. Камінь-Каширський на Волині

ТРУТНІ

М. САВУЛЯ

Місцева влада на Сході України соромиться говорити державною мовою. Ходимо українською землею, дихаємо повітрям, їмо українське сало, хліб, а розмовляти українською мовою не хочемо, не поважаємо корінну українську націю. За 16 років можна було б слона навчити розмовляти українською, але тільки не наших чиновників і депутатів.Закони не діють, контролю немає, ніхто ні за що не відповідає, досі позалишалися імперські назви вулиць, міст, сіл, пам'ятники на честь катів. Нічого немає національного, українського, бо всі заклади, преса, телебачення, школа, церква, спорт, Чорноморський флот і маяки залишаються російськими. Минуло 16 років, а Україна досі не стала на ноги, так і залишається колонією Росії, бо керують нами іноземці, манкурти та ін. До яких пір вони будуть ссати кров з нашої нації?

Верховна Рада, уряд залишаються антинародними. Зрадники тягнуться до державного корита, щоб побільше награбувати і стати мільйонерами. Розвели наркоманію, СНІД та ін. хвороби і нізащо нищать українську націю. Збільшується армія безробітних, і талановитій корінній нації України доводиться працювати за кордоном. Тепер охоронців більше, ніж робітників, головна їхня робота – охороняти кабінети чиновників.

До влади прийшла Партія регіонів і одразу підвищила ціни на продукти, товари, транспорт, комунальні послуги. Пенсії, заробітну плату дають і одразу забирають за житло. А за що жити?

А скільки в Україні проживає трутнів, котрі нічого не виробляють, а тільки розбазарюють мільярди гривень, п'ють, їдять, крадуть, убивають та ін.

За 16 років розграбували, понищили Україну, віддали всі ракети, ЧМФ, ВПС, союзні заощадження Росії задарма, і не вимагають ніякої компенсації. Зруйнували порти, флоти, кораблі, транспорт, автобази, будівельні комбінати, перегонні заводи, колгоспи, ферми, лікарні, санаторії та ін. Все знищили, продали, присвоїли собі, стали мільйонерами. У найкращих куточках країни забрали землі задарма і побудували великі маєтки, котеджі за державні кошти. А з Криму зробили якусь московську автономію. Запаскудили українські землі відвалами, кар'єрами, смітниками, хоч все це можна було переробляти і випускати якусь продукцію. Але трутні не хочуть працювати на Україну, наводити порядок –і гнилютсмітники біля міст, сіл, в усій Україні.

А тепер, ми, громадяни, повинні єднатися, щоб вижити, щоб врятувати незалежну Україну, щоб об'єднатися з Європою, бо іншого шляху не маємо. Там наш порятунок.

Нам треба брати приклад з держав Балтії: знищити всі чужинецькі пам'ятки й назвати вулиці і міста на честь патріотів України, не допускати до влади манкуртів, котрі не володіють українською державною мовою і не є патріотами України. А хто не хоче підкорятися українській корінній нації, той може залишити Україну і забиратися собі в Росію.

Нашу помаранчеву революцію необхідно рухати на схід України. Українську мову, українську пісню, національну культуру, національні звичаї – все це нести в маси, транслювати по телебаченню, радіо тощо. Мусимо стати національними патріотами України незалежно від етнічної приналежності.

Треба ліквідувати корупцію, мафію, зупинити вбивства на замовлення, покарати винних іприпинити красти. Злодії, бандити повинні сидіти у в'язницях. Чи не досить грабувати, нищити Україну?

м. Кривий Ріг

Петро БУДИЧ

ПАМ'ЯТЬ

"МЕМОРІАЛ": НІЩО НЕ ЗАБУТО І НІХТО НЕ ЗАБУТИЙ

З 30 листопада 2001 року у приміщенні київської міської організації Товариства "Меморіал" ім. В. Стуса діє музейна експозиція "Забуттю не підлягає" – хроніка комуністичної інквізиції", що відображає злочини комуністів періоду окупації України 1917–1991 рр.

З часу відкриття експозиція значно розширилася і переросла у повноцінний музей, в якому активно проводяться наукова, навчальна й виховна роботи. Згідно з рішенням конференції київського "Меморіалу" недавно експозицію перейменовано на "Музей совєтської окупації", що постійно поповнюється новими експонатами (відкрилися нові відділи "Київський мартиролог", "Українські Соловки", "Мовна експозиція", розробляється експозиція "Народна війна" та інші).

Експозицію "Забуттю не підлягає" – хроніка комуністичної інквізиції" відвідали десятки тисяч киян та гостей столиці. Вона експонувалася в усіх регіонах України, а також за її межами (США, Канада, країни Європи). На багатьох мовах друкуються відповідні буклети.

Кваліфіковані екскурсоводи (Роман Круцик, Тетяна Скрипник, Михайло Плотніков та інші) проводять щодня (крім суботи та неділі) численні екскурсії для учнів, студентів, офіцерів і воїнів та усіх охочих. Крім того, відвідувачам демонструють цікаві відеофільми, що відображають правдиву історію України. Таких фільмів у відеотеці музею налічується понад 70.

Незважаючи на те, що багатьом совєтизованим людям назва і діяльність музею "коле очі", колектив закладу планує розширюватися і створювати філії в усіх регіонах України.

Керівник київського "Меморіалу", народний депутат України минулих скликань Роман Круцик, який є також заступником директора Українського інституту національної пам'яті, проводить велику роз'яснювальну роботу з приводу злочинів комунізму на зборах "Меморіалу", під час прес-конференцій, загальноукраїнських акцій, симпозіумів, на каналах телебачення й радіомовлення, а також у пресі.

Роман КРУЦИК (праворуч) спілкується з нащадком династії австрійських імператорів Отто фон Габсбургом в музейній кімнаті міського Товариства "Меморіал" імені Василя Стуса

Важливу справу робить і член "Меморіалу", професор Василь Шендеровський, який популяризує досягнення всесвітньовідомих, але малознаних в Україні наших вчених, зокрема, у своїй книзі "Нехай не гасне світ науки" (у двох томах).

Київський "Меморіал" щороку організовує поїздки автобусом історичними місцями України (Батурин, Крути, Базар, Дем'янів Лаз та ін.), що привертають увагу людей до своєї історії, змушують їх замислюватися над причинами національних трагедій, підвищують національну свідомість.

Так, недавно "Меморіал" вчергове відзначив трагічну дату биківнянських катувань.

За сприяння Товариства нині тут триває встановлення пам'ятних знаків, що розповідають про геноцид українського народу в тридцятих роках минулого століття. Тому важливою подією для членів "Меморіалу" та усієї нації стало прийняття Верховною Радою України закону про визнання Голодомору 1932–1933 рр. геноцидом українського народу. А члени "Меморіалу" взяли участь у ток-шоу "Толока", присвяченому цій події.

"Меморіал" видає безліч статей та книжок, в яких порушуються проблеми тотального зросійщення українців та совкового менталітету, почуття меншовартості.

"Музей совєтської окупації" має в своєму розпорядженні багату спеціалізовану бібліотеку. Зібрані тут документи, матеріали, книги не просто вражають: як багато, виявляється, зроблено чужинцями й доморощеними яничарами, щоб ми позбулися національної пам'яті. Тому поки колишні компартійні бонзи залишатимуться при владі в незалежній Україні, доти в нас буде дуже багато труднощів і перешкод на шляху до утвердження справді вільної, незалежної і могутньої України.

ДУМКА ВГОЛОС

ДЕ СПОЧИНЕ ПРАХ ПОЛКОВНИКА КОНОВАЛЬЦЯ?

Наступного року українці в Україні та за її межами відзначатимуть 70-у річницю з дня трагічної смерті полковника Євгена Коновальця, одного з найвідоміших лідерів національно-визвольного руху початку та середини ХХ сторіччя. Нагадаємо, що 23 травня 1938 року у Роттердамі більшовицьким агентом Павлом Судоплатовим було вбито Євгена Коновальця, полковника Армії УНР, коменданта Української військової організації, основоположника Організації Українських Націоналістів та першого її голови. Смерть Коновальця стала результатом добре спланованої спецоперації НКВС, хід реалізації якої особисто контролював Сталін, оскільки вважав, що ліквідація "першого" українського націоналіста неминуче паралізує національно-визвольний руху Західній Україні та не дасть перекинутися йому на Велику Україну.

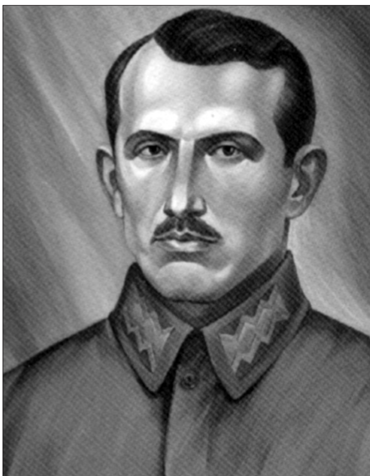
Богдан ЧЕРВАК,
провідник Київської міської організації ОУН

Трагічна загибель Євгена Коновальця справді була важким ударом для багатьох національно свідомих українців. Тоді, у травні 1937-го, було відчуття, що Україна втратила людину, заміну якій буде важко знайти, а отже, перекреслювалася будь-яка перспектива продовжувати ефективну боротьбу за визволення українських земель від усіх окупантів. На похорон Є. Коновальця з'їхалася практично вся тодішня еліта нації, зокрема та її частина, яка вірила, що рано чи пізно Україна стане самостійною державою. Похоронна процесія була не лише сумною, а й трагічно-величною. Вже тоді всі розуміли, що далекий Роттердам стане своєрідною "українською Меккою", місцем, яке притягуватиме до себе не одне покоління патріотів. Так і сталося. Сьогодні могила Євгена Коновальця у Роттердамі символізує не лише смерть видатного українця, а й місце, з яким асоціюється цілий етап боротьби українського народу за свою незалежність.

Питання про можливість перевезення праху Є. Коновальця на рідну землю порушувалося одразу ж після здобуття Україною незалежності у 1991 році. Чимало українських інтелігентів вважали і вважають, що могила Коновальця, як і, зрештою, багатьох інших лідерів нації, має бути перевезена в Україну. Це, на їхню думку, стане актом відновлення історичної справедливості щодо постатей, без яких неможливо уявити історію боротьби нашого народу за свою національну свободу.

Реально ж переговори про "повернення" Коновальця розпочалися у квітні 2006 року, напередодні відзначення 115-ої річниці з дня його народження. Ініціатива належала Львівській обласній державній адміністрації, заступник голови якої Тарас Батенко під час зустрічі з нинішнім головою ОУН Миколою Плав'юком запропонував останньому перепоховати Євгена Коновальця у Львові на Личаківському цвинтарі, де вже зарезервована ціла алея для Пантеону героїв.

Вже тоді у пресі з'явилося чимало публікацій про недоцільність такого кроку, адже Євген Коновалець, без сумніву, постать всеукраїнського масштабу, а тому гідним місцем для його перепоховання може були лише столиця України – Київ. У запалі дискусій мало хто звертав увагу на політичний аспект цієї проблеми а саме – чи готове нинішнє політичне керівництво, зокрема столиці України на чолі з міським головою Леонідом Черновецьким, забезпечити належні умови для перезахоронення праху героя, охорони місця захоронення та його гідного вшанування? Іншими словами, поспішне й непродумане у деталях перепоховання Коновальця може реально призвести до ситуації, коли, з одного боку, буде ліквідовано національний символ у Роттердамі, а з іншого – не створено належних умов для того, щоб у Києві могила Коновальця набула такого ж сакрального значення, яке вона сьогодні має для мільйонів українців.

Єдине, у чому погоджуються усі – настав час, щоб питання про "повернення" Коновальця в Україну вирішувалося на державному рівні, оскільки без втручання влади у цьому напрямку неможливо здійснити будь-яких кроків.

Ситуація із перезахороненням Коновальця особливо загострилася у цьому році, адже саме у 2007 р. закінчується термін оренди земельної ділянки, на якій розташована могила українського героя. Голова ОУН Микола Плав'юк з цього приводу неодноразово заявляв, що десятки років організація, яку він очолює, на належному рівні утримувала могилу свого провідника у Роттердамі. Однак настав час, щоб до цієї справи підключилася Українська держава, за яку, власне, й загинув один із її героїв.

Як нещодавно повідомили ЗМІ, Державна міжвідомча комісія зі справ увічнення пам'яті жертв війни доручила Міністерству закордонних справ розглянути можливість продовження терміну оренди могильної ділянки в Роттердамі (Нідерланди), де похований лідер Проводу українських націоналістів Євген Коновалець. Про це, зокрема, заявив голова комісії, віце-прем'єр-міністр Дмитро Табачник. Він також зазначив, що питання про продовження оренди потрібно вирішити в терміновому порядку, тому що термін цієї оренди завершується.

Водночас МЗС повідомило, що продовження оренди обійдеться набагато дешевше, ніж перепоховання Коновальця в Україні. Так, продовження терміну оренди на 10 років обійдеться Україні приблизно в 1 тис. євро, а у випадку перепоховання витрати перевищать 6 тис. євро. Ось така "патріотична" арифметика.

Тим часом згадане рішення державної міжвідомчої комісії вже викликало бурю емоцій. Депутат Львівської міської ради, відомий активіст "Нашої України" Андрій Парубій заявив, що не варто звертати увагу на це рішення, оскільки "через два місяці український уряд буде цілком оновлений, а віце-прем'єр втратить свою вагу в суспільстві". "Сподіваюся, що тоді, після виборів, вдасться втілити ідею спорудження Пантеону Української Слави. Він має постати, на мою думку, у Києві та об'єднає у собі велику кількість славних українців, похованих поза межами Батьківщини", – зазначив депутат.

Представник Української народної партії Василь Червоній, категорично відкидаючи можливість продовження оренди у Роттердамі, натомість нагадав про ініціативу УНП дворічної давності – створити в Україні Пантеон національних героїв навколо фундаментів Десятинної церкви, де були б перепоховані українські герої, чий прах нині спочиває на чужині.

Отже, рішення Державної комісії та перша реакція на нього засвідчують, що так звана справа перепоховання праху полковника Євгена Коновальця може стати новим "каменем спотикання" для української влади, яка з подібною проблемою, здається, зіткнулася вперше.

У зв'язку з цим ключовим залишається лише одне питання: доцільно чи недоцільно сьогодні перевозити прах Коновальця в Україну? При цьому свідомо залишаємо осторонь калькуляції, а точніше спекуляції щодо оплати оренди чи перепоховання. Дискусія на цю тему принижує не лише тих, хто її веде, а й Українську державу в цілому.

На мій погляд, Євген Коновалець може повернутися в Україну за умови, коли усі, хто цього щиро бажає, будуть упевнені, що таке повернення сприйматиметься чинною українською владою, в тому числі в Києві, як високоморальний крок у ставленні до людини, яка заслужила найвищі в Україні почесті. Якщо такого відчуття не буде, українська еліта немає права руйнувати Роттердам як місце останнього спочинку Євгена Коновальця. Бо до тих пір, коли у Роттердамі є могила Коновальця, у Парижі – Петлюри, а у Мюнхені – Бандери, українська нація вважатиметься такою, що має право на власну державу.

ТОЧКА ЗОРУ

ВЕТЕРАНИ НЕ ВИННІ...

Мій дід воював. Служив у Червоній армії. Був розвідником. У боротьбі за свою землю й за її волю був поранений. Має ордени.

Дід має вже понад 80 років, поранення не дозволяє навіть виходити з двору. А хіба мало їх таких? Тих, хто для цієї землі віддав значно більше, ніж ми – сучасники – всі разом узяті.

М. ЛУГАНЕЦЬ

Нещодавно з екрана телевізора радянський ветеран розповідав, що йому сумно через відчуття, що в нього "вкрали перемогу", що хочуть виставити героями воїнів УПА, а його вже не вважають героєм, "а ані ж нам в спіну стрєлялі". Дід також пройшов горнило війни, подолав одного з окупантів — німецького. І йому сумно через відчуття, що в нього "вкрали перемогу". Але чи йшла мова колись в Україні про скасування заслуг воїнів Червоної армії? Ні! Чи від того, що воїн Української Повстанської Армії буде визнаний захисником своєї Української землі, зменшиться героїзм воїна Червоної армії? Ні! Чи була УПА складовою частиною Червоної армії (щоб можна було вважати, що вони стріляли в спину — себто свої по своїх)? Теж ні!

То звідки це все? Ці штампи зустрічаються саме у пропагандистській продукції різних промосковських організацій, які говорять в унісон з політиками іншої держави, послуговуються тією ж термінологією, тими ж штампами, тією ж мовою.

Вони ніколи не поважали людей! Як тоді, у часи війни, так і зараз ставляться до нас, до наших дідів тільки як до об'єкта маніпуляцій задля своєї "політіческай вигади".

Це їх мій дід згадує, коли розповідає один з фронтових спогадів:

"Після обстрілу в окопі сидить на дні парторг і верещить "вперьод! впеееерьоооод!" А йому офіцер каже, мовляв, тут так не виходить, бо на війні треба кричати "за мною!" А той у відповідь — "да пашол ти ".

Ще випадок. Місто-герой Севастополь... З нього, напередодні захоплення німцями, вивезли партійну верхівку. А сімдесят тисяч воїнів-моряків потрапили в полон. Однак для "атца всєх народав" Сталіна не існувало полонених — були лише зрадники! Тобто сімдесят тисяч воїнів, які стояли до останнього, — зрадники! А оці партійні діячі, які, свої шкури рятуючи, втекли — не зрадники!

У нас велика держава. Під час Другої світової війни українці воювали у різних військових формуваннях. Це були і українці Червоної армії, це були воїни Української Повстанської Армії, дивізія "Галичина", українці у складі німецьких військ (адже Німеччина також проводила мобілізацію). Під час війни вони опинилися по різні боки — і це не їхня провина. Кожен з воїнів потім важив життям, стояв горою за своїх побратимів, бачив смерть друзів, рятував бойовий прапор, стікаючи кров'ю, не здавався, віддавав останні сили й життя...

Зауважмо, ніхто не зможе сказати про Червону армію, що вона воювала не геройчно, ніхто не зможе цього сказати й про УПА. Ніхто не зможе цього сказати про жодне з українських військових формувань. А отже — віддаймо шану воїнам! Дай Боже, нам бути їхніми гідними нащадками! Дай нам Боже, дивлячись в обличчя своєму дідові-воїну або стоячи біля його могили, не ховати від сорому очей!

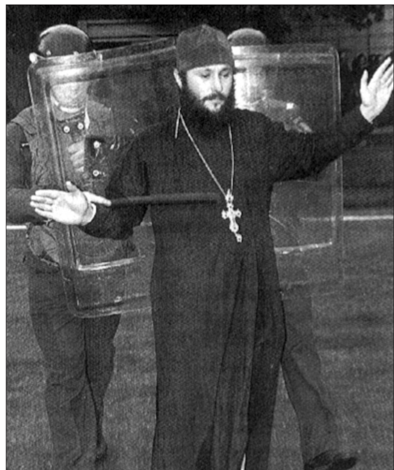
Петро САВЧУК, священик

ЛИСТ УКРАЇНЦЕВІ

ЧОМУ ТАКЕ ЖИТТЯ

Наша мрія і мета жити у єдності. Але коли поглянути на всі континенти, то можна побачити, що ніде немає такого життя, яке проповідує нам Слово Боже. Тому що всі люди, які живуть на цих континентах, не мають Божого виховання, не мають порозуміння одні з одними, і тому на цілій планеті Земля таке жорстоке бурхливе життя.

Бог. Ми всі хочемо, щоб наша нація жила у доброму слові. Доброта буде тільки тоді, коли всі нації, всі держави всіх континентів між собою порозуміються.

Якщо зазирнути в минулі століття, то скільки було воєн, лих, негараздів, і все через злість один проти одного, непорозуміння.

І в наші часи людство не пішло вперед – ми стоїмо на тих же байдужих позиціях, на яких стояли у минулих віках. Бо ми не хочемо розвивати свою свідомість і душу, ми хочемо ворогувати між собою. А потрібно йти вперед, потрібно змінювати свою душу і серце. Слово було у Бога і слово є Бог. Ось і нам усім найперше потрібно мати добре слово. Якщо добра душа, то і добрі слова, а якщо душа недобра, а зла, то і слова злі. Яка душа, таке і життя, яка поведінка, така і віра у Бога.

Чому нам усім так немов важко жити? А тому, що ми не вміємо жити по-Божому, не вміємо вірити душею у Бога, не вміємо себе вчити і знаходити, і цією своєю байдужістю пригнічуємо себе – і це стосується всіх людей в усіх державах. Чому були і є війни – тому що люди між собою мали ненависть і непорозуміння. Бо вони не мали у своєму серці Господа Бога, бо вони не мали тої душі, яка повинна бути в кожної Божої людини. Візьмемо нашу церкву – навіть у Церкві немає порозуміння, лагідності душі, серця нема, і тут знову виникає жорстокість до самих себе і до своїх ближніх.

Одна з головних заповідей говорить нам, щоб ми всі любили себе і ближнього свого, як самого себе. Бо якщо людина себе не любить або не любить свого ближнього, то як вона може любити Господа Бога. Щоб не було воєн і непорозуміння, потрібно людям навертатися до Бога, мати душу, слово, серце чисте і добрі помисли, які б вели у гарне світле майбутнє життя. Чому люди не виконують десять Божих заповідей? Та тому, що у них не лежить душа до виконання заповідей, у них є потяг більше до зла, ніж до добра. Добро, яке кличе людину до покаяння і до доброго життя, немов у їхніх душах спить, і важко його пробудити, бо зло не пускає, бо зло ще панує у серцях і душах всіх національностей у всіх країнах. Тому і ми маємо відповідні наслідки: зливи, посухи, хвороби й інші лиха, які йдуть до кожної країни, щоб зробити людям зло, а не добро.

Коли людина живе і нічого не думає, то в ній, у її душі, є безвідповідальність, а безвідповідальність призводить до лихих наслідків. Ми повинні йти до Господа, молитись і відчувати відповідальність за свої вчинки перед Господом – тоді наше життя принесе добрі плоди. Тільки добрий християнин може бути добрим громадянином для своєї країни, мати любов до неї. А життя людей, які живуть на землі, не знаючи, для чого вони живуть, не варте майбутнього.

Якщо порівняти Старий завіт і Новий Завіт, то в Старому Завіті люди тільки ішли до Бога, тільки почінали розуміти, тільки почінали знаходити себе в Господі, а в Новому Завіті вже Господь Бог відкрив нам другу іпостась, віддав свого Сина, який був розп'ятий за наші з вами гріхи. Новий Завіт дає нам всім нові погляди на цей грішний світ. Велика любов Господа виявилась у Новому Завіті, але люди і до сьогодні цієї любові не розуміють. Не всі люди вірують і до сьогоднішнього дня, тому що їм не хочеться.

Вже більше 1000 років будуються храми та собори у містах для людей, щоб люди мали культуру, вірність та чистоту своїх сердець, які ще не чисті. Якщо кожна країна і нація, хоч якою б мовою говорила, буде жити у вірі і буде мати тверду віру у душах своїх громадян, тоді не буде війн і не буде того нечистого слова, яке панує зараз скрізь. Храм Божий – це всі люди, які живуть на всіх континентах нашої земної кулі. Наше життя буде змінене тільки тоді, коли зміниться наша свідомість і наше ставлення до майбутнього життя. Наші думки і думки нашого народу є ще слабкі – слабкість наша в безвідповідальності. Ми повинні розуміти, що війни, негаразди й інші непорозуміння бувають тоді, коли одна нація не може зрозуміти іншу – і починаються війни, ворожнеча та усілякі лихі вчинки. Так і гинуть люди, які не вміють у духовності жити, які не вміють себе віднайти і порозумітися з іншими людьми та країнами.

Наше виховання творить нашу свідомість, у якій ми живемо і розуміємо своє життя. Всі наші уявлення про життя і дають нам майбутнє. І якщо не буде тої байдужості, яка сьогодні є, то не будемо мати війн, а матимемо інше ставлення до самих себе і до свого майбутнього життя. А найголовніше – це навчити новій чистій свідомості наше майбутнє покоління, наших дітей.

Наша глибинна душевна атмосфера може нас піднести до нових духовних висот і надати глибокого розуміння свого майбутнього.

Слово "любов" має дуже важливе значення, містить у собі дуже важливу істину, яка може мати великий вплив на все наше життя. Все залежить тільки від людей, від їхнього поводження, від їхнього свідомого бачення світу і майбуття. Потенційна велич наша і велич нашого народу лежить у нових поглядах на цей Божий світ. Наше майбутнє залежить тільки від нас самих: від нашого ставлення, від наших уявлень, які можуть подати нам всім ту велику надію на краще майбутнє життя.

Сьогодні ми можемо говорити про ті великі зміни, про ту велику красу, яка поведе нас до глибокого розуміння і глибоких переконань, до того божого розуміння. Людство стоїть на межі великих змін, які приведуть нас до нового глибокого погляду на життя і світ.

Але повернімось до минулого. Минуле життя було зовсім не таке, яким воно повинно було бути – минуле життя було здеградоване бездуховністю, безвідповідальністю за нашу майбутність. У XXI столітті людина живе і думає, як жити далі, що робити у подальшому житті, щоб не було так, як було в минулому. Думки кожної людини впливають на майбутнє людства. І сьогодні ми не повинні говорити, чому таке наше життя, чому ми так живемо, а ми повинні розуміти, що наше життя пов'язане із нашою поведінкою, з нашою великою відповідальністю перед Богом і з нашим ставленням до цього грішного світу. Є вихід до зміни нашого життя.

Потрібно себе зрозуміти – як нам жити і що нам робити, і як поліпшити своє життя і життя своїх дітей. Наша мова і наша свідома думка поведе нас до духовного життя і надасть нам благодать. Тоді ми, вся наша країна й інші країни зможуть жити у тому іншому житті. Життя всіх зміниться, коли зміняться їхні думки – тоді все зміниться до кращого ставлення і кращої поведінки.

Ідея і зміна між собою пов'язані – нехай ідея підтримуватиме зміну. Тобто ми повинні дуже дбайливо і довготерпеливо нести свої думки, ставлення тощо впродовж свого життя.

Наше теперішнє життя показує, що потрібно змінювати своє мислення, змінювати своє ставлення до ближніх, щоб навернутися до істини, до великих глибинних переживань нашого життєвого досвіду.

Кожна людина і кожна нація повинні йти до справжнього розуміння Божого світу. Коли філософія нашого життя буде реальною, ми матимемо реальні відчуття кожного моменту. Великі зміни принесуть нам усім глибину досвіду, як можна уникнути лих, війн і вбивств минулого.

2007 рік веде до глибинних змін наше суспільство. Ми самі і все наше суспільство зміниться у кращий бік, щоб не було більше війн, бід, інших лих. Для цього найперше потрібно рятувати своє навколишнє середовище і самих себе – тоді відчуємо зміну нашого життя, нашого глибокого бачення світу.

с. Карабинівка

Події утворення Української Народної Республіки не оминули сім'ю Шовгенівих: батько – міністр уряду УНР, брат – вояк армії УНР. Відсутність державної стабільності змусила емігрувати за кордон багатьох членів уряду. Емігрував й Іван Шовгенів разом із старшим сином. Суспільна деформація, яку тоді влучно охрестили "розрухою", зумовила нелегке життя Оленки з матір'ю та молодшим братом. Голод 1921 року – внаслідок чого і вони були змушені покинути Київ, щоб вижити. І вже навесні 1922 року сади для Олени зацвіли в Чехословаччині. Тоді вона ще не знала, що залишила Київ на довгі дев'ятнадцять років... У Чехословаччині з Олени формується освічена та сильна особистість, саме тут вона спочатку отримує "матуру" – атестат, а потім закінчує історико-філологічне відділення Українського педінституту в Празі. Активне студентське життя, нові знайомства, зокрема з Леонідом Мосендзом, Юрієм Липою, Оксаною Лятуринською, допомогли її українськості викристалізуватись і дозріти. Тієї пори на одному із студентських зібрань Олена знайомиться із Михайлом Телігою, що став її коханим чоловіком. Вони були нерозлучні до останку: хоч зовсім недовге життя пройшли разом, та в одну мить разом зробили крок у вічність... Смерть матері у 1929 році. І знову еміграція. Цього разу до Польщі. Знайомство із Дмитром Донцовим та плідна літературна праця на сторінках його "Вісника". Польські будні супроводжувалися злиденним існуванням: постійні нестатки та страшенне бажання повернутися до Києва. Працювала із різними музичними номерами у нічних кабаре, підробляла манекенницею, лише згодом

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ЇЇ ЖИТТЯ – ТО НАШ ДОРОГОВКАЗ

вдалося влаштуватися вчителькою початкових класів.

Зима 1939 року. Краків. Саме тут серед древніх стін та вузеньких вулиць відбулося знайомство Олени Теліги із Олегом Ольжичем (Кандибою), що й привело її до лав українських націоналістів.

Ніжна і смілива – поперевах Олена не викликала довіри навіть серед своїх однодумців: невже вона зможе впоратись із підпільною діяльністю? Друга світова війна – і нова надія на національне визволення й відродження самостійної України. Олена Теліга на заклик Олега Ольжича бере участь в утворенні Культурної Референтури ОУН.

Повернулася до Києва 22 жовтня 1941 року. Тихий падолист таких звичних та водночас призабутих вулиць. Серце стискалося в ніжному щемі від того рідного духу. Вона знову на своїй землі... Не надовго. Тоді у 1942 році почалися масові арешти українських націоналістів, що змушувало останніх перейти до нелегальної боротьби. Мала змогу уникнути арешту, не захотіла. Коритися чи емігрувати – це для неї було неприпустимо! "Є вищі речі від наказу! Тут мусить бути хтось, хто свідомо дивиться в очі смерті і не відступає!", – прорекла ці слова і подивилась їй у вічі. На кам'яному мурі залишила свій останній автограф: намалювала тризуб і підписала: "Тут сиділа і звідси йде на розстріл Олена Теліга". Холодного лютневого дня, 22 числа

О.ТЕЛІГА

1942 року, обірвалася ниточка її життя разом із коханим та соратниками у нелегкій боротьбі за визволення України. Жодного разу життя не розміняла на мідяки. Прожила його вповні та сильно. Незборима. Затаврована владою, але непереможена. Ніколи не кидалася пустими словами – її слова тверді й чіткі, у них мужність нежіноча та сила неземна:

"Не треба слів.
Хай буде тільки діло.
Його роби – спокійний і суворий,
Душі не плутай у горіння тіла,
Сховай свій біль.
Стримай раптовий порив".

Це суть її життя! Тепер ми вписуємо її ім'я поряд з ім'ям Миколи Хвильового, справжнє прізвище якого Фітільов, та іншими "чужинцями", які насправді були захисниками і творцями української державності. "Як нецікаво вмирати на старість від хвороби печінки", – любила повторювати вона. І твердо знала, що це не для неї, бо:

"Усе – лише не це!
Не ці спокійні дні,
Де всі слова у барвах однакових,
Думки, мов нероздмухані вогні,
Бажання – в запорошених оковах."

Корабель її життя відплив, як і просила, під час пожежних спалахів війни. Сила її духу вплинула на долю: Бог подарував їй незламність та виконав всі її свідомі та несвідомі бажання: "Коли ж зійду на каменистий верх, – бажала собі в одному з віршів Олена Теліга. – Крізь темні води й полум'яні межі – Нехай життя хитнеться й відпливе, Мов корабель у заграві пожежі".

Тепер повернулася. Стільки років її ім'я було під забороною на тій землі, за яку віддала своє життя, проте відомим у великому світі, її корабель зрештою прилинув до берега нашої пам'яті та вдячності. Ми дякуємо їй, одному із незламних борців за ту Україну, яку ми маємо тепер – незалежну. Але тільки починаємо відновлювати пам'ять і ще не побудували постаментів нашим героям. Вона ж закликала до цього, "бо чим вищий п'єдестал побудуємо для тих, що стали символом наших визвольних змагань, тим далі падатиме роз'яснююче світло від цього символу – тим ширші маси будуть бачити яскравий дороговказ для свого життя і для своєї боротьби. І тому в мільйони рупорів мусимо кричати про наших героїв і на найвищих висотах різьбити їхні імена і чини, щоб у найдальших закутинах наших земель усім було видно незабутні постаті у весь їхній величний зріст." Ми лише недавно почули ці слова Олени Теліги і помало, але будуємо той п'єдестал...

Тетяна ЗАНЬКО

P.S. Досі літературні дослідники не визначилися чітко щодо дати народження Олени Теліги: 21 липня 1906 чи 1907 року. Проте саме цього року на державному рівні, згідно з Указом Президента України, відзначається 100-річчя з дня народження видатної поетеси та активної громадсько-політичної діячки.

ПОЗИЦІЯ

ЯКОЮ Я БАЧУ УКРАЇНУ МАЙБУТНЬОГО

Василь ТИМЧИНА,
голова Запорізької обласної організації
Конгресу Українських Націоналістів

Національна свідомість українського люду на сьогодні в різних областях неоднаково присутня. Тому вважаю, що сучасне керівництво держави (яке, на жаль, в абсолютній більшості неукраїнське) повинно прийняти відповідне рішення стосовно виховання в дусі української національної ідеології не тільки молодого покоління, а й усього населення.

З метою постійного оновлення влади пропоную проводити вибори до Верховної Ради кожні чотири роки (а не п'ять), а також заборонити переобирати депутатів більше трьох разів. Оскільки партій у нас до абсурду багато (більше 135), гадаю, що нам слід повернутися до змішаної системи виборів: 50% за списками партій, 50 – за мажоритарною системою. До списків партій можна буде повернутися, коли буде не більше трьох-чотирьох політичних сил. Також Міністерство юстиції України повинно зняти з реєстрації всі ті партії, які постійно виступають за ліквідацію України як держави (КПУ, СДПУ(о), Прогресивна соціалістична партія, Партія політики Путіна, різні проросійські союзи тощо).

Крім того, треба поставити певні вимоги до партій, які беруть участь у виборах до Верховної Ради. Наприклад, кількість членів партії повинна бути не менше 30 тисяч, а в блоках має бути не менше, ніж 150 тисяч громадян.

Кандидати в депутати повинні обов'язково говорити й володіти державною українською мовою. Треба заборонити включати до списків кандидатів у депутати осіб, які були засуджені, незалежно від часу скоєння злочинів.

У парламенті має бути пропорційне представництво всіх національностей, що проживають на території України. Наприклад, українців – 80%, відповідно, й депутатів-українців усіх рівнів повинно бути 80%, депутатів-росіян не більше 15%, а депутатів-євреїв, відповідно, не більше 0,2% тощо.

Слід визначити зарплату народного депутата України в межах 4000–4500 гривень (не більше десяти мінімальних зарплат або пенсій). При збільшенні зарплат і пенсій громадян України, відповідно, збільшуватиметься і зарплата депутатів.

Лідери політичних сил не повинні включати до списків кандидатів у депутати своїх найближчих родичів, а також осіб, прибуток яких становить більше 60 тисяч гривень на рік. Це перекриє доступ до законотворчої діяльності олігархам, банкірам та іншим зацікавленим особам. Державу мають розбудовувати насамперед національно свідомі люди.

Партійні списки кандидатів у депутати всіх рівнів мають бути опубліковані у відповідних газетах (від всеукраїнських до районних).

Голова держави (Президент) повинен обиратися всенародно – не можна допустити вибори Президента Верховною Радою.

Треба якнайшвидше прийняти закон про відкликання депутатів усіх рівнів, якщо вони порушили закон або не працюють в радах різних рівнів згідно з регламентом.

Особливо дивує зараз те, що зала Верховної Ради іноді заповнена наполовину, а то й третину, а при голосуванні набирається 300 голосів і більше. То, можливо, є сенс зменшити кількість депутатів Верховної Ради до 300 чоловік?

Для створення належних умов для виконання депутатських обов'язків слуги народу, звичайно, повинні мати певні пільги: легковий автомобіль із шофером та 4–5 помічників-консультантів за державний кошт, житло в столиці на час виконання депутатських обов'язків. Але лікування та відпочинок мають здійснюватися за власний рахунок.

Депутат повинен мати право недоторканності тільки під час виконання службових обов'язків. За скоєні злочини він повинен відповідати, як і всі громадяни України.

Коли в Москві до влади прийшов Микита Хрущов, настала так звана "хрущовська відлига". Почався демонтаж ГУЛАГу, в'язнем якого був і я. На Колимі я пробув 12 років. Багато побачив, пережив, почув, намагався все запам'ятати. Як воїн УПА в таборі я був під особливим наглядом.

ПЕРЕЖИТЕ

"МАМО, НЕ ПЛАЧТЕ..."

Г. ІЛЬЧЕНКО

До 1954 року політв'язням було майже неможливо написати листа рідним, а тим більше отримати від них звістку, бо чекісти майже всю пошту знищували. У 1954 р. листування дозволили. Нам стала доступною і обласна газета "Магаданська правда", яка повідомила про прибуття в Магадан держкомісії під керівництвом К. Фурцевої.

Як стало відомо, в селищах міського типу Усть-Неру та Білібіно поблизу Чукотки чекісти проводили досліди з виготовлення бактеріологічної зброї. В лабораторних умовах вони вирощували комах та гризунів, заражали їх тифом і чумою. Щоб переконатися в ефективності зараження цими тваринами людей, туди завезли 5 тисяч політв'язнів. Повернулося не більш 300 осіб, інші померли. Планувалося заражених комах та гризунів перевезти літаками в лісові райони, де вели бої воїни УПА, патріоти Білорусії та Прибалтики. Діяльність тих злочинних лабораторій призупинила К. Фурцева.

Невдовзі до копальні "Бодрий", де я працював останні роки, прибули автобуси, щоб відвезти 300 політв'язнів у Магадан на комісію. Перед від'їздом головний інженер копальні подякував нам за виконання майже річного завдання з видобутку золота. Нам повністю виплатили зарплату. Кожному вручили залікову книжку і характеристику, потиснули руку, побажали повернутися додому вже громадянином.

У Магадані прийшов капітан, узяв наші особові справи і почав нас по черзі викликати. Нарешті черга дійшла і до мене. У залі прийому сиділи члени комісії. В центрі, під портретом "вождя революції", – голова комісії, член ЦК КПРС, міністр культури СРСР Катерина Фурцева. Один з генералів поклав перед нею мою особову справу і зачитав характеристику. Там зазначалося, що я перебував 12 років в таборах магаданського ГУЛАГу, показав себе з гарного боку, мав високі показники на виробництві. К. Фурцева звернулась до мене:

– Ми вас зараз звільнимо. Скажіть, що ви збираєтеся робити в нових умовах життя?

Я сказав, що в Україні живе моя одинока стара мама, тож я хотів би їй допомогти. Додав, що буду працювати не гірше, як вказано в довідці з табору, що хочу поступити до інституту, але не знаю, чи отримаю на це дозвіл влади. К. Фурцева сказала:

– Це добрі задуми і їх наш уряд підтримає.

Вона і всі члени комісії підписали якісь папірці. Потім генерал-майор взяв два папери, один поклав у мою особову справу, а інший прочитав: "Рішенням урядової комісії від 1956. 26.08. року Ільченко Г. С. – реабілітований".

Почувши ці слова, я зрозумів, що для мене з суровим режимом ГУЛАГу покінчено. Щось стукнуло у скроні і виступили сльози.

Мені видали дорожні та грошову компенсацію, у військкоматі вручили медалі "За перемогу над Німеччиною", "За перемогу над Японією", "За звільнення Відня".

Незабаром у газеті "Магаданська правда" було опубліковане повідомлення, що 26.08.1956 року Урядова комісія закінчила розглядати справи невинно засуджених. ГУЛАГ призупинив своє існування.

На 10-й день після звільнення я переступив поріг батьківської хати. Мама якраз готувала сніданок. Ми не бачилися від 1941 року. Вона тримала в руках тарілку і від несподіванки випустила її з рук. Тарілка розлетілася на друзки. "На щастя!", – сказав я. Мама ступила два кроки, пригорнула мене до грудей і заплакала. "Мамо, не плачте, я повернувся додому назавжди!..."

Ігор ЧЕПІЖКО

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ВЛІТКУ 1651...

БИТВА ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ (18–20 червня 1651) – одна з визначних битв у ході Визвольної війни українського народу, в якій армія Богдана Хмельницького зазнала поразки.

Після укладення Зборівської угоди 1649 р. відносини між козацькою Україною і Польщею залишалися вкрай напруженими. Збирання нових великих військ Польщею на кордоні з Гетьманщиною, молдовські походи Б. Хмельницького, небажання селянства коритися панству робили неминучим відновлення великої війни козацької України і Польщі. Дипломатичні успіхи українського гетьмана і його активність у розбудові потужної армії нарощували стурбованість у Польщі і консолідували її еліту. На сеймі у грудні 1650 р. польський король закликав до збройної боротьби проти Б. Хмельницького. Було прийнято рішення про створення 50-тисячної регулярної армії та про скликання посполитого рушення.

Прологом до війни стали бої загонів брацлавського полковника Д. Нечая і польного гетьмана М. Калиновського у прикордонній смузі за містечка Красне і Мурафу (лютий 1651 р.). Козацькі загони були розгромлені, загинув і Д. Нечай. І. Богун був обложений у Вінниці. Сюди від Білої Церкви було направлено 4 козацьких полки, які завдали удару війську М. Калиновського і переслідували його до Кам'янця-Подільського, а далі до Сокаля.

З Білої Церкви армія Хмельницького рушила окремими маршрутами у район Старокостянтинова. Хмельницький прагнув виманити на себе королівську армію і під час її пересування раптово атакувати. Намагаючись вдало перехопити польське військо, він іде до Зборова. Проте король Ян II Казимир не пішов звичайним шляхом на Зборів, а з-під Сокаля повернув у напрямі на Дубно. Тоді Хмельницький рушив до Збаража і, нарешті, зупинився на шляху до Вишнівця у Колодному (10 км північніше Збаража). Сюди ж після довгих затримок прибув і хан Іслам Гірей III. Загальна чисельність "доброго" (кадрового, регулярного) козацького війська становила 60–70 тис. чол. при 100–130 гарматах. Також тут було близько 170 тис. селян-повстанців, не менше 20 тис. татар і 5 тис. турків.

У польському таборі під Сокалем було зосереджено 70 тис. чол., з них – 40 тис. посполитого рушення, 12 тис. піхотинців і драгунів, а також біля 200 тис. обозної челяді. Це було найбільше військо, яке будь-коли вдавалося зібрати полякам. Затримка хана перешкодила Хмельницькому піймати королівську армію на марші, що дозволило їй зайняти вигідні позиції під Берестечком. Позиції польської армії були прикриті з тилу і лівого флангу рікою Стир, а рівне поле попереду табору дозволяло реалізувати переваги польської кінноти.

18(28) червня до району розташування польської армії підійшли окремі загони татар і козаків, тоді ж і зав'язалися перші сутички. 19 червня атака татарської кінноти за підтримки козацької піхоти призвела до розгрому правого крила польського війська. Одночасно в бою полягло багато татар. Загинули, зокрема, члени ханської рідні, перекопський мурза Тугай-бей.

Зранку 20 червня король Ян Казимир вивів своє військо з табору, одночасно наказавши спалити мости через р. Стир, знімаючи можливість некерованого відступу свого війська. Хмельницький під прикриттям туману зранку розташував свої сили таким чином: праве крило і центр зайняли українці, ліве крило – татари. Козацька армія вийшла на поле бою 10-рядним табором з возів. Український табір зупинився занадто близько від польських бойових порядків, бо стати далі заважала з тилу заболочена Пляшівка. Таке розташування позбавило українське військо маневровості, особливо на правому фланзі, де зосередилася козацька піхота. Сюди був затруднений шлях підходу татарської кінноти, а остання, в свою чергу, позбавилася мушкетно-артилерійської підтримки козаків. До недоліків розташування військ слід віднести і те, що командні пункти Хмельницького та Іслам-Гірея опинилися в зоні вогню ворожої артилерії. Бойовий стрій обох армій, розташованих одна проти одної, простягнувся на 7–8 км. Битва довго не розпочиналася, і тоді Я. Вишневецький (лівий фланг польської армії) з дозволу короля близько 3-ї години дня атакував правий фланг української армії. Йому вдалося розірвати частково незавершені українські укріплення, але козацька піхота за підтримки татарської кінноти перейшла у контратаку і почала громити лівий фланг польського війська. Розвинути успіх не вдалося: хоч хан і кинув на допомогу додаткові сили татарської кінноти, але вона через брак вільного місця на полі бою, обстріл з боку поляків і заболоченість тилу не змогла вийти на правий фланг української армії і повернулася назад. Можливість почати розгром польської армії була втрачена.

Пересвідчившись, що атака на козацьке військо успіху не принесе, король розпочав головними силами наступ на пагорб, зайнятий татарами, які від жаху почали рятуватися втечею. Б. Хмельницький, доручивши командування військом Ф. Джалалію, разом з І. Виговським і невеликим загоном кинувся за ханом, аби умовити його повернутися на поле бою. Без підтримки татарської кінноти українська армія була приречена на поразку. Козацький табір перемістився до берега Пляшівки і був обложений ворогом. Залишившись без гетьмана, українці протягом 10 днів під керівництвом полковників Ф. Джалалія, М. Гладкого, І. Богуна та інших героїчно відбивали атаки поляків.

Врешті, керівництво відступом було доручене І. Богуну, який налагодив три переправи через Пляшівку і навколишні болота. У ніч на 30 червня (10 липня) розпочалася переправа. В ар'єргарді йшов 2-тисячний загін готових на смерть козаків. А в самому таборі залишився загін з 300 козаків, який був повністю знищений у бою. Козакам удалося вивезти майже всю артилерію і порох. Того дня загинуло від 4 до 8 тис. повстанців, переважно внаслідок сум'яття на переправах. Всього ж під Берестечком загинуло близько 30 тис. козаків.

Хмельницький у цей час з надзвичайною енергією збирав підкріплення. Під Білою Церквою було зібрано 50-тисячне військо і збудовано сильний воєнний табір. Козацька армія з-під Берестечка відступила сюди ж. Переслідуючи її, за нею наступала польська армія чисельністю понад 50 тис. чол. До поляків приєдналося військо литовського великого гетьмана Я. Радзивілла, яке перед цим вступило на Україну з півночі і, розбивши під Лоєвом корпус чернігівського полковника М. Небаби, заволоділо Києвом. Після затяжних боїв під Білою Церквою 18 вересня 1651 р. було підписано Білоцерківську угоду.

КАРБ ПАМ'ЯТІ

ІСТОРІЯ СМІЛОГО – БІЛЬ УКРАЇНИ

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

1933 року 15-літній Феодосій Сахно мусив покинути рідне село Сміле (нині Роменського району на Сумщині) і податися на заробітки. Всі його друзі, які залишилися в Смілому, померли з голоду.

Додому Феодосій Іванович Сахно повернувся 30 років потому. Хотів встановити в центрі Смілого пам'ятник Тарасові Шевченку, подарований йому сумським скульптором Яковом Красножоном, але голова сільради заявив, що "немає підходящого місця". Тоді Феодосій встановив пам'ятник на батьківській садибі. З часом поруч погруддя Тараса Шевченка з'явилися бюсти Лесі Українки та Івана Франка, теж подаровані Я. Красножоном.

Майже чверть століття Феодосій Сахно досліджував історію Смілого. Він опрацював тисячі документів, статей і книг у архівах та бібліотеках Москви, Ленінграда, Києва, Харкова, Львова, Полтави, Чернігова та інших міст. Записав перекази і спогади старожилів. Так з'явився самвидав "Історія Смілого".

Сміле було козацьким сотенним містечком Лубенського полку. Феодосій Сахно встановив, що першим українцем, який став московським політв'язнем, був смілянин. У жовтні 1665 р. гетьман Іван Брюховецький, підписавши Московські статті, за якими посилювалась адміністративна залежність України від Росії, гуляв весілля з якоюсь родичкою царя. "Смілянин Захар Шейко, що був писарем при гетьмані, підвипивши, висловився, що гетьмана обдурено, а Україну виміняно на московську бабу і т. д. На страх іншим Шейка тут же схопили, закували в кайдани і відправили до Сибіру", – пише Сахно.

Смілянські козаки разом з іншими українцями-козаками працювали на будівництві Петербурга та інших будов на півночі.

А сторінки "Історії Смілого", присвячені народним месникам на чолі з Семеном Гаркушею, читаються як захоплюючий гостросюжетний роман.

Феодосій Іванович цифрами і фактами показує, як царський уряд знищував освіту в Україні. У Смілому 1760 р. було 174 учні, а через сто років – у 1860 р. – лише 30. З цього приводу Сахно зауважує: "Що значить бути не господарем у себе вдома".

У XVIII ст. в Смілому бере свій початок династія священиків Романовських, що взяли активну участь у громадському й духовному житті України. Непростій долі цієї родини автор також приділив увагу у своїй книзі.

Ф. Сахно описує проведення колективізації: "У селах були створені штаби з колективізації, а в них – бригади... Штаб займав хатину. Штабісти закликали почергово селян і агітували подати заяву про бажання вступити до колгоспу. Вмовляння тривали довго, а коли нічого не виходило, селянина садовили на гарячу плиту або застосовували інші "переконання". Кращих господарів обізвали куркулями і виселили. У тих, хто залишився, забрали все їстівне. Далі Сахно пише: "На вулицях почали з'являтися мерці. Хто був молодший та бідовіший... правдами-неправдами – у вагонах, на товарних платформах – їхав до Росії, де голодомору не було... На тих, хто повертався з Росії з хлібом, щоб врятувати свої сім'ї, у засідках чатували бригади, які все забирали.

За переписом 1925 р., в Смілому було 12 тис. 816 осіб. У 1935 р. – 6 тис. 253 особи. Феодосій Сахно зробив висновок: "Навіть враховуючи, що якась частина люду, рятуючись від голоду, пороз'їздилася по інших містах, у Смілому з Протасівкою померло не менше 5 тис. осіб. Це вп'ятеро більше, ніж загинуло смілян у Другій світовій війні.

За декілька років "перетворень" величне і красиве містечко Сміле з його архітектурними ансамблями, багатотисячним населенням, серед якого було до 5 тисяч ремісничого люду – висококваліфікованих майстрів-кожушників та інших фахівців – перетворилось на жалюгідне село, де захирили не лише ремесла, торгівля, а й людські душі, з якими уже можна було робити що завгодно, людям вже було до всього байдуже".

Феодосій Сахно не дожив до дня, коли його твір побачив світ. Він помер у грудні 1988 року. На щастя, письменник Данило Кулиняк зберіг рукопис "Історії Смілого". Нині ця книга видана коштом українського винахідника Рената Польового.

м. Ірпінь, Київська обл.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АВІАТОР

Лев Мацієвич (1877–1910) – видатний український інженер і перший вітчизняний льотчик. Родом з містечка Олександрівка, нині – райцентр Кіровоградської області. Ще замолоду долучився до громадської діяльності.

Був у числі молодих ентузіастів, студентів Харківського університету, які в лютому 1900 р. заснували нелегальну Революційну Українську Партію (РУП), ідеологом якої став Микола Міхновський.

Дійова участь у роботі першої української політичної організації загартувала його духовно, сформувала національний світогляд. Саме йому належить думка: "В самостійній українській державі права працюючого люду повинні бути широко забезпечені, бо інакше може вийти так, що в тій самій державі маси лишаться поневоленими соціально. Визволення народу з політичної тиранії мало що значитиме, коли не буде також визволення з економічної тиранії".

У 1901 році Л. Мацієвич отримав диплом інженера-технолога, працював у Севастополі корабельним інженером. За його участі розроблялися найбільш сміливі українські інженерно-технологічні проекти: проект морського вокзалу в Севастополі, два проекти протимінних загороджень, 14 проектів підводних човнів, а також створений проект першого гідролітака.

Пройшовши курси пілотів у школах Фармана і Блеріо (Франція), бере участь у першому святі повітроплавання, що проходив у вересні 1910 р. у Петербурзі, на якому, показавши блискучу майстерність у польотах, відразу ж став улюбленцем публіки. Але 24 вересня він востаннє піднявся повітря...

Микола Вороний у статті, присвяченій пам'яті Л. Мацієвича, надрукованій у місячнику "Українська Хата", писав: "Ми, українці, в особі небіжчика втратили певного товариша – свідомого національного співробітника. Вдача витривалого українця поєднувалася в ньому з вищою культурою європейця".

У пам'ять про Л. Мацієвича було встановлено приз за висоту польоту, а в Харківському технологічному інституті створено аеросекцію імені капітана Мацієвича та встановлено меморіальну дошку.

Анатолій БЛАЖКО,
м. Харків

НОВІ ВИДАННЯ

ЗВІРЯТИСЯ З ЛУКАШЕМ

"Декамерон" як зразок української мови

Іван АНДРУСЯК, "Нація і держава"

Микола ЛУКАШ і Джованні БОККАЧЧО

Очевидно, не так багато знайдеться в історії світового красного письменства прикладів, коли твір, що являє собою один із вершинних на певному етапі здобутків однієї національної культури, через певний час – аж за кілька століть! – раптом стає настільки ж знаковим і для національної культури іншої, вписавшись у її канон не просто міцно, а нерозривно, так що без нього повноцінний її розвиток годі собі й уявити. Причому йдеться не про корпус народних міфів, як це трапилося, скажімо, з міфами античними, які з поширенням християнства втратили свою теологічну основу, однак залишилися світоглядною, ба, навіть ментальною основою європейської християнської культури. Ні – йдеться про авторський текст, до того ж із доволі-таки "фривольним", даруйте на слові, "іміджем", і йдеться про культури, хоч і з давно історично усталеними зв'язками, але не настільки вже й "споріднені", щоби можна було в їхньому контексті говорити аж про такі радикальні впливи.

Та й узагалі, не про ті впливи йдеться! Бо неможливо навіть уявити собі, щоб відверто розважальний, буквально "попсовий", якщо називати ці речі сучасними поняттями, твір флорентійця сімнадцятого століття сам по собі міг аж так радикально здивувати українця століття двадцятого. Ні – справа не в самому "Декамероні" Джованні Боккаччо, хоч як би ми любили (а таки ж любимо, і справедливо) цей відверто сміхотливий, старанно повчальний і загалом дуже "багатошаровий, як капустина", текст. Справа в генієві – бо лише геній здатен перетворити явище італійської культури епохи відродження на явище української культури епохи постмодерну (не постмодерної культури, а національної – просто епоха така, що від неї нікуди не дітися).

Хай там як, але факт залишається фактом – "Декамерон" Джованні Боккаччо у перекладі Миколи Лукаша є абсолютним зразком багатства, краси, чару, неповторності, величі живої української мови. Чи, властиво, одним із таких абсолютних зразків, але все ж унікальним бодай через те, що всі інші – це твори питомо українські, і лише він – перекладний.

І феноменальність його полягає ще й у тому, що він з'явився якраз у ті часи, коли на боротьбу з цими неодмінними, органічними якостями української мови було кинуто велетенську державну машинерію, котра всіма силами намагалася й намагається звести її до статусу недорозвинутого діалекту, вбити кожнісінький живий паросток, замінюючи його на штучно скальковану мертву конструкцію. У ті часи, скажімо, Максим Рильський готував свій російсько-український словник і змушений був упорядкувати його так, щоб на кожне російське слово знаходилося по три-чотири відповідники в українській частині, і зараз цим словником дуже зручно користуватися: перший відповідник відкидаємо автоматично, бо він неодмінно є отією мертвою калькою; з другим працюємо із застереженням, а вже третій-четвертий з радістю беремо до вжитку. Рильський робив це свідомо – рятувався і рятував, але вже словники після нього, не кажучи вже про теперішні словники, отого "другого-третього-четвертого" відповідників просто не мають. Запущена в першій половині двадцятого сторіччя машинерія, здається, аж тепер "замолотила" на всю потугу своєї тупої абсурдності, так що мову переважної більшості нинішніх нібито "україномовних" газет і журналів, теле- і радіопрограм, ба, навіть нібито "художніх" книжок, назвати українською язик не повертається!

Сандро Ботічеллі. Ілюстрація до однієї з новел "Декамерона"

І тут – ба! – 1964-го року виходить у світ Лукашів "Декамерон", де мова виграє, здається, всіма своїми барвами, квітне, буяє – живе! Ні, для української культури це було чимось незмірно більшим, ніж, скажімо, з'ява свого часу "Енеїди", "перелицьованої" Іваном Котляревським із вельми сумнівною метою потішити шляхетне панство після доброї чарки й закуски ще й "таким кумедним – ги-ги – малоросійським словом" (недарма ж бо Тарас Шевченко назвав "Енеїду" "сміховиною на московський шталт").

Одне слово, значення Лукашевого "Декамерона" для постмодерних українців аж ніяк не менше, а може, й більше, ніж бодай значення Боккаччевого "Декамерона" для середньовічних італійців, – це, вважайте, аксіома. Але вся справа в тому, що насправді Лукашевого "Декамерона" – оце повноваге і щиросердне щастя української мови! – ми маємо змогу прочитати лише зараз. Аж наприкінці року Божого 2006-го він побачив світ у київському видавничому центрі "Просвіта" з напрочуд дбайливим (я б навіть сказав, зразково дбайливим) упорядкуванням письменника Леоніда Череватенка, котрий є головою комісії Національної спілки письменників України з творчої спадщини Миколи Лукаша.

Як таке може бути? – запитаєте. А все дуже просто: видання 1964-го року і всі наступні перевидання були ґрунтовно відредаговані, аж навіть мовно відцензуровані. І книжка усе одно стала явищем, незважаючи навіть на це – треба ж було справді генія, щоб зробити так, аби навіть сов'єцькими редагуваннями її неможливо було надто суттєво зіпсувати!

Ясна річ, поредагований і автентичний тексти – то як небо і земля. Не вдаватимуся в деталі, бо ними нічого направду не виповиси – це треба читати самому і спізнавати оту насолоду від мови, котру годі спізнати деінде. А ось про саме нове видання не можу не сказати ще кілька слів – воно, крім власне оригінального тексту Лукашевого перекладу "Декамерона", містить також зразки більшості українських перекладів цього твору ще від XVII сторіччя, а також цілу низку студій першорядних науковців і перекладачів, – зокрема Володимира Державина, Григорія Кочура, Анатоля Перепаді, Дмитра Наливайка, – про "Декамерона" і його переклад. А також – ґрунтовне дослідження самого впорядника Леоніда Череватенка "Вже хоч як, а нудьги од сього убуде!" про постання цього геніального перекладу і його досучасне побутування.

Одне слово, видання це – із тих, що мусять неодмінно бути в домашній бібліотеці кожного українця. Для того, щоби завжди мати перед очима зразок того, яка вона є – неспотворена українська мова. І для іншого, зрештою, – що у кожного своє, – але для цього насамперед.

ВІД АВТОРА

НЕ ДЛЯ ЧИТАННЯ!

Іван АНДРУСЯК, поет

Кажуть, Леонід Кучма написав книжку. Товстеньку таку... "Після Майдану" називається.

Знайшов в інтернеті коментарі політологів. Знайомлюся. Один стверджує: не читатиму я, мовляв, тієї книжки, бо зовсім не Кучма її писав, а "кімнатні" політологи на замовлення. Ось якби, – каже, – сам Кучма написав, тоді можна було б і почитати, бо ж цікаво, що думає (а головне – додамо – як думає!) людина, котра десять років країною правила... Тим часом інший політолог коментує: аякже, прочитаю обов'язково, це ж так цікаво, тим паче, – каже, – що сам Кучма її й писав...

Гай-гай, – думаю собі, – ото інтригу закрутили: писав, не писав... Пригадується почутий у глибокому дитинстві анекдот: Леонід Брєжнєв (молодше покоління, до речі, вже навіть Лєніна тяжко ідентифікує, а про цього персонажа і сном-духом не відає) запитує у "таваріща" Суслова:

– Ти чітал маі кнігі "Малая зємля", "Вазраждєніє" і "Цєліна"?

– Канєшна, очень харошиє кнігі.

– Вот-вот. Всє хвалят. Можєт, і мнє пачітать...

...Також пригадується, що Леонід Кучма уже був колись книгу теє то як його... написав. "Україна – не Росія" звалася. Її, між іншим, теж російське видавництво видавало, і теж російською мовою, – симптоматично, чи не так?

Із тією книгою, між іншим, цікава історія трапилася. Розказував знайомий, котрий тоді "у верхах"працював, що втрапив йому до рук український переклад тієї книги, в якому несподівано віднайшлося покликання на академіка Паломника. Оскільки чолов'яга він недурний, то одразу ж і насторожився – про такого академіка нічого не чув... Зателефонував до Академії наук. Там кажуть: справді, не було ніколи такого академіка! Він тоді до "першоджерела", сиріч до російського тексту – і справді: мова йшла про академіка... Богомольця!

Симптоматичний приклад, правда ж? Одразу розумієш, навіщо існує в природі комп'ютер, а в ньому – програма автоматичного перекладу з російської на українську "Плай". Я колись тим "Плаєм" здуру "пройшовся", а тоді довго реготав: у тексті згадувався француз Роже де Костер, якого "переплаїло" на Пику де Багаття...

...Іще кажуть, що Віктор Янукович нову книгу написав. Щось там про "рік при владі". Не знаю, хто з його помічників якою програмою користувався, але на обкладинці український прапор зобразили... жовтим догори, а синім донизу. Народ одразу ж анекдотом відреагував: чим Україна Януковича від України Ющенка відрізняється? Тим, що у прем'єра все "догори дригом" – навіть прапор!

...І взагалі – чогось я давненько нових книжок Володимира Литвина у книгарнях не зустрічав. Ось коли він був спікером, тоді мало не щомісяця в нього "свіжачок" виходив... І нічого, що провідні українські історики потім із жахом виявляли в тих книгах "зліплені докупи" свої статті – зате вони так і залишилися істориками, а пан Литвин уже давно не просто академік, а віце-президент НАН України...

...Якщо зайти в Національну наукову бібліотеку імені академіка Вернадського, куди мусить втрапляти кожна як мінімум видана в Україні книжка, й попрацювати з каталогами – очі на лоба полізуть! Мало не кожен депутат, міністр, екс-депутат або екс-міністр бодай раз у житті "спокусився" на те, щоби "написати" книгу! Притому геть усі подібні книженції видані з неабияким шиком – ім'я і прізвище "автора" золотим тисненням на обкладинці, мало не натуральна шкіра оправи, щедре й барвисте ілюстрування, закордонний друк... Класиків так не видають, як депутатів!

А наклади, наклади... Голова обертом іде! Здається, в Павла Загребельного із сучасних українських класиків книжки найбільшими накладами виходять – але "депутатські" навіть йому не снилися...

...Відпочивав я оце нещодавно в одному хорошому селі на Слобожанщині. Зайшов, звісно, в сільську бібліотеку. Бібліотекарка скаржиться: книжок класики не вистачає; діти в черзі вичікують, щоби програмові твори, задані вчителями на літо, прочитати; нові книжки майже не надходять...

– А оце хтось читає? – показую на полицю з "депутатськими" книженціями, яких, певно, зо два десятки вже "понасилали".

– Та кому воно треба?! – дивується бібліотекарка. – Це як колись Ленін мусив на видному місці стояти, так і оце тепер стоїть. А ні одне, ні інше ніхто ніколи читати й не пробував.

Бо що ж там читати?! Га?..

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Заступник редактора Микола Сергійчук

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 10 000 примірників

Ціна договірна